

Konečne posielame ESM naše peniaze. Španielsko čaká na zázrak. Gréci ušetrili na motokáry. Iránci vyrobili bombu – inflačnú! Rovnakú bombu predpovedajú modely FEDu.

Tak sme sa konečne dočkali. Po mesiacoch jednaní, hlasovaní a súdenia je ESM, teda trvalý euroval, konečne tu. Je to prvý krát, čo Slovensko poskytlo reálne peniaze na záchranu eura, konkrétne 264 miliónov eur. A keďže sa vraví, neodkladaj na zajtra, čo môžeš spraviť dnes, splátky celého hotovostného vkladu (659 miliónov pre Slovensko) sa už pred časom urýchlili z piatich rokov na necelé tri. Euroval totiž môže poskytnúť len 6,66 násobok svojej hotovosti ako pôžičku. Ak by ostal pôvodný systém 5 splátok, prvotná kapacita eurovalu by bola ani nie 107 miliárd eur, takže by prakticky celý išiel rovno španielskym bankám. ESM bude funkčný pravdepodobne od 8. októbra.

Ale ani s plnou kapacitou nemusí ESM stačiť, preto predstavitelia eurozóny horúčkovo vymýšľajú rôzne zlepšováky.

No ale ani s plnou kapacitou nemusí ESM stačiť, preto predstavitelia eurozóny horúčkovo vymýšľajú rôzne zlepšováky. Najnovšie oživil starý nápad poistiť prvých 20-30% hodnoty španielskych dlhopisov. Myšlienka je zatiaľ v štádiu intenzívneho rozjímania. Moc času nemajú. Na španielskom rozpočte ešte neuschol atrament a už sa zhoršujú predikcie deficitu, ktorý má v roku 2012 dosiahnuť 7,4% HDP. Bailoutu sa stále boja ako čert kríža, pretože by so sebou mohol priniesť podmienky, ktoré by vláde zlomili krk. Najmä Fíni sa nechávajú počuť, že bez šťavnateho kolaterálu nebude ani cent. V samotnom Španielsku sa toho od minulého týždňa moc nezmenilo, teda veci idú naďalej dole kopcom. Istí predstavitel vládnej strany a vice prezident európskeho parlamentu navrhol, že centrálna vláda by mala do Katalánska, v prípade vyhlásenia referenda o nezávislosti, vyslať jednotky vojenskej polície, aby túto aktivitu zatrhl. Zatiaľ je to ešte španielska polícia, onedlho už bude k dispozícii polícia EÚ, aby podobné aktivity anti-integračných živlov pomohla zatrhnúť.

Radikálne reformy, alebo radšej zázrak? Periféria tu má na pomoc euroval(y), takže si môže dovoliť spoliehať sa na to druhé.

Radikálne reformy, alebo radšej zázrak? Periféria tu má na pomoc euroval(y), takže si môže dovoliť spoliehať sa na to druhé. V Španielsku tým zázrakom má byť vybudovanie Giga kasína americkým barónom hazardu, ktoré má priniesť 250 000 pracovných miest. Gréci zrazu objavili pod Krétou ložiská plynu za 600 miliárd teoretických euro. No už aby začali vrtať, pretože peniaze v Gréckom rozpočte sa minú už v novembri. Čo v takom prípade? Možno sa Grécku podarí zbankrotovať druhý krát v jednom roku. Gréci ale hľadajú menej bolestivé alternatívy, napríklad predĺženie splatnosti ich dlhu, ktorý držia daňovníci s pomocou ECB. Draghi hrá drsňáka a vraví, že sa nič predlžovať nebude. Nakoniec tak asi Trojka prižmúri všetky oči a pošle ďalšiu splátku napriek tomu, že Grécko neplní memorandum.

Pritom Grécko sporí. Dokonca tak veľmi, že si usporilo na nový pretekársky okruh, na ktorý vláda dá takmer 30 miliónov. Krízou a finančnými žralokmi ťažko skúšaní občania tak budú môcť aspoň trochu zrelaxovať napríklad pri svetovom pohári motokár. Možno sa prídu pozrieť aj sponzori gréckej vlády, teda nemeckí turisti. Ich vlastný legendárny a štátom dotovaný Nurburgring je totiž v konkurze.

Úroveň nesplácaných úverov v gréckej ekonomike dosiahla rekordných 25%.

Úroveň nesplácaných úverov v gréckej ekonomike dosiahla rekordných 25%. Inak povedané, každá štvrtá pôžička v Grécku mešká so splátkami tri a viac mesiacov. Mŕtvoly puch gréckych bánk prinútil zapchať si nos aj ich zombie matky z Francúzska, ktoré sa snažia zbaviť miestnych pobočiek.

Už ste pred spaním počuli rozprávku, ako európska banková únia prinúti banky správať sa zodpovednejšie? Chystáme sa spraviť capa záhradníkom. Bank for International Settlements, ktorá je svetovým bankovým super dozorcom, skritizovala Európsku úniu, že nedodríava regulácie, dohodnuté pod pravidlami Basel III. V čom konkrétne? EÚ umožňuje bankám hodnotiť niektoré štátne dlhopisy ako najkvalitnejší bezrizikový kapitál, hoci v skutočnosti by ich mali viesť v kolónke „hygienické potreby.“ Bude to asi tým, že štátne dlhopisy krajín EÚ vydávajú, nuž, vlády EÚ. Budeme si vraciať do vlastného kolena?

Peniaze nemá už ani samotná EÚ

Kto v Európe má ešte peniaze, nech sa hlási u súdruha Žinčicu. Peniaze nemá už ani samotná EÚ. V rozpočte jej chýba 10 miliárd eur. Rozpočet nemôže byť deficitný, diery budú musieť zaplávať členské štáty. Výsledkom je, že napríklad program polročných platených prázdnin pre študentov Erasmus nemá žiadne peniaze a prestal platiť členským štátom. Podobne sú na tom Európsky sociálny fond či štrukturálne fondy. Aký je výhľad do budúcnosti? MMF predpovedá svetu stratenú dekádu, no EÚ má vykročené k tomu, aby tých stratených dekád bolo viac.

Aj inde vo svete majú svoje starosti. Irán vyrobil bombu – inflačnú.

Aj inde vo svete majú svoje starosti. Irán vyrobil bombu – inflačnú. Všetky zimbabwianské doláre ešte neboli spláchnuté a svet si môže do kroniky zapísať ďalší príklad hyperinflácie. Iránsky riál stratil za tri mesiace 57% hodnoty a jeho prepad prudko akceleruje.

Inflačná bomba sa zjavila aj v kanceláriách FEDu. Konkrétne vypadla ako výsledok z DSGE modelov, ktoré FED používa na svoje kormidlovanie ekonomiky. Ako sa však sami priznávajú, tieto modely, ktorými riadia chod dolárového sveta, majú aj tak malú výpovednú hodnotu, takže ich katastrofálny výsledok nijak nevzrušuje.

Našťastie, americkí ekonómovia Trey Parker a Matt Stone pred časom objavili novú ekonometrickú metódu, ktorá dokáže súčasné modelovanie plne nahradiť, a zároveň prináša radikálne zníženie nárokov na administratívu. Jej princíp nájdete na tomto videu, pre vaše pohodlie aj s tureckými titulkami.

Na záver pripomínáme, že máte ešte stále možnosť zaregistrovať sa na našu medzinárodnú konferenciu **Zoči-voči deficitom**, ktorá sa uskutoční v **utorok 9. októbra** poobede v hoteli Park Inn Danube. Sedem rečníkov bude diskutovať možnosti rozpočtovej konsolidácie v krízových časoch. Vstup je bezplatný; program a registrácia na tomto linku.

Pekný víkend ako vždy želá

Martin Vlachynský

INESS
Zoči-voči deficitom
Hotel Park Inn
9.októbra